

SVENSKA HUMANISTISKA FÖRBUNDET

ÅRSBERÄTTELSE 2021

Styrelsen för Svenska Humanistiska Förbundet, SHF, avger följande berättelse över verksamheten under 2021.

Allmänt

Verksamhetsåret har liksom föregående år i hög grad präglats av pandemin Covid-19 vars följder inneburit stora hinder för arbetet. Kärnan i förbundets verksamhet är de föreläsningar och andra sammankomster som lokalförbunden arrangerar, och de har i mycket liten utsträckning kunnat genomföras som planerat. Trots den svåra situationen har flera lokalförbund idérikt funnit andra sätt att bedriva verksamhet, i digital form, med utgivande av små skrifter mm. Dock har många lokalförbund kunnat återuppta föreläsningsverksamheten under hösten 2021. Riksstyrelsens övergripande uppgift är att stödja lokalförbundens arbete, dels direkt genom att förmedla erfarenheter, bistå med föredrag, upprätthålla kontaktnät m.m., dels indirekt genom att göra förbundet känt utåt genom skriftutgivning och annat. Pandemin har försvårat också detta arbete; Bok- & Biblioteksmässan och De Svenska Historiedagarna, där SHF alltid eljest närvarar, inställdes, och fysiska besök hos lokalförbunden har blivit så gott som omöjliga. Styrelsen har i någon mån försökt att kompensera för bristerna genom en digital idékonferens med ordförandena i september 2021 och genom återkommande telefonkontakter. Men det går inte att komma ifrån att 2021 för SHF, liksom för så många andra föreningar, varit ett mycket besvärligt år.

Årsmötet och årshögtiden

Förbundet höll lördagen den 6 mars 2021 sitt årsmöte via videolänk. Årshögtidligheten hölls likaså via videolänk med högtidsanförande av författaren Ulrika Knutson över ämnet *De farliga böckerna – yttrandefrihet och censur under 250 år*.

Svenska Humanistiska Förbundets pris till yngre svensk humanist

Svenska Humanistiska Förbundets pris till yngre svensk humanist som utfört ett lovvärt intellektuellt arbete i humanistisk anda utdelades för tjuogoandra gången. Mottagare av priset 2021 var radiojournalisten Cecilia Düringer, tidigare gymnasielärare i svenska och historia. Hon har sedan 2017 varit den drivande kraften bakom programserien P3 Historia, som manusförfattare och programledare. De ambitiösa och genomarbetade programmen präglas av den skickliga historielärens kunnande: gedigen vetenskaplig grund och ett fängslande berättande, ofta direkt spännande. De är populärvetenskaplig humaniora av hög klass, med mycket stort genomslag

I prisjuryn ingick Olle Josephson, Stockholm (sammankallande), Gunilla Kindstrand, Hudiksvall, Brita Planck, Skara, Svante Weyler, Stockholm och Ola Wikander, Lund.

Årsboken 2021

Under sensommaren 2021 utkom som årsbok nummer 144 i SHF:s skriftserie *Vattenvarelser. En kulturhistoria* författad av docent Jakob Christensson och utgiven på förlaget Bladhby-Bladh. Utgivningen har möjliggjorts genom bidrag från Kungliga Patriotiska Sällskapet, Torsten Söderbergs Stiftelse och Konung Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur.

Årsboken har fått lysande recensioner och därtill tilldelats Stora fackbokspriset 2021. Motiveringen lyder: ”Författaren tar med sina läsare på en oupphörligen givande resa genom tid och rum. I tolv essäer om varelser i vatten – från val och haj till kräfta och krokodil – samspekar lärdom och stilkonst med ett rikt bildmaterial”.

Småskriftserien

Ingen bok i småskriftserien har utgivits under året.

125-årsjubileum

Med anledning av Svenska Humanistiska Förbundets 125-årsjubileum utgavs på Appell förlag som nummer 143 i SHF:s skriftserie *Legenderna om förbundsarken* författad av professor Jan Retsö. Boken, som även den fick uppskattande recensioner, utgjorde en bonusgåva till alla medlemmar.

Årsboksarbetet

Årsbokskommittén med styrelsens representanter Gullög Nordquist och Lena Milton (sammankallande) samt Anders Ekström, Erland Sellberg och Birthe Sjöberg har fortlöpande arbetat med att förbereda kommande årsboksutgivningarna efter givna direktiv. Även jubileumsboken förbereddes av årsbokskommittén.

De Svenska Historiedagarna 2021

De Svenska Historiedagarna skulle ha ägt rum i Uppsala den 8 – 10 oktober 2021, men ställdes in p.g.a. pandemin.

Bok- & Biblioteksmässan 2021

Bok- & Biblioteksmässan den 22 – 26 september 2021 i Göteborg genomfördes huvudsakligen genom seminarier och via videolänk, varför SHF inte deltog i arrangemanget.

Idékonferensen den 8 september 2021

Lokalförbunden kallades av styrelsen till ett videomöte den 8 september 2021, varvid ett av syftena med konferensen var att visa att förbundet och lokalförbunden trots pandemin och minskade aktiviteter har gott mod och planerar kommande verksamheter. Några framförda idéer kommer att tas upp vid ordförandekonferensen i Alingsås den 4 mars 2022.

”En kvart humaniora”

På hemsidan under rubriken Föredrag / Föreläsningar har under 2021 publicerats ett antal kortare föreläsningar; av fil. dr Jesper Blid *Introduktion till byggnadsarkeologi*, fil. dr Stina Otterberg *Det första vårregnet*, docent Simon Sorgenfrei *Muslimen*, fil. dr Margareta Attius Sohlman *Det sovande landet*, fil. dr Katarina Ek-Nilsson och professor Gullög Nordquist *Samtal om museisamlingar* och fil. dr Katarina Ek-Nilsson *Luciapodd*.

Styrelsen

Styrelsen har under året bestått av Katarina Ek-Nilsson (ordförande), Olle Josephson (vice ordförande), Christer Flodin (sekreterare), Samuel Herthelius (skattmästare och hemsidesansvarig) samt Jan Herrlin, Annika Afzelius, Lena Milton, Gullög Nordquist och Claes Waxberg.

Revisorer har varit Göran Bäärnhielm och Henrik Klackenborg med Lars-Olof Skoglund och Ulf Lindborg som ersättare.

Valberedningen har bestått av Carlgöran Holm (Karlstad), Marinne Erwing (Vänersborg) och Fride Jansson (Nyköping).

Styrelsen har under verksamhetsåret sammanträtt den 22 januari (videolänk), 6 mars (videolänk), 7 maj (videolänk), 2 september (videolänk) och 3 december 2021 (Uppsala).

Ordföranden, vice ordföranden, skattmästaren och sekreteraren har utgjort ett arbetsutskott som handlagt löpande ärenden.

Hedersledamöter

Anders Björnsson är förbundets hedersledamot.

Hedersledamoten Kjell Fredriksson avled den 17 maj 2021. Förbundet har inför begravningen bidragit med blommor och ett bidrag till Läkare utan gränser.

Lokalförbunden

Ledamöter i riksstyrelsen har med föredrag medverkat i några av lokalförbundens sammankomster:

Jan Herrlin har hållit föredrag i Skövde den 20 oktober 2021 om *Vinet – dess historia och kultur* och i Ludvika den 7 december 2021 om *Portvinet – dess historia och kultur*.

Katarina Ek-Nilsson har hållit föredrag i Strängnäs via videolänk den 30 januari 2021 om *Stort smått fint och fult. Museisamlingar en nödvändig källa till kunskap*, i Västerbergslagen den 12 oktober 2021 om *Christopher Polhem* och tillsammans med Gullög Nordquist i Uddevalla den 21 oktober 2021 om *Stort smått fint och fult. Museisamlingar en nödvändig källa till kunskap*.

Flera andra ledamöter i styrelsen har haft planerade uppdrag i lokalförbunden. P.g.a. pandemin har dessa föreläsningar måst utgå.

Styrelsens medlemmar har regelbundna kontakter med lokalförbunden.

Lokalförbundens verksamhet och medlemsantal kommer att redovisas separat i en sammanställning som upprättas sedan årsberättelserna senast den 1 mars 2022 inkommit från dessa.

Verksamhetsbidrag

Förbundet har tacksamt erhållit ett bidrag från Svenska Akademien för verksamheten.

Svenska Humanistiska Förbundets styrelse framför ett varmt tack till samtliga lokalförbund och till deras styrelser för ett hängivet och betydelsefullt arbete.

Uppsala och Göteborg i januari 2022

Katarina Ek-Nilsson
ordförande

Christer Flodin
sekreterare